

Opschrift

Vergadering van 22 januari 2024

Nummer: 2024_MV_00003

Onderwerp:

Mondelinge vraag van raadslid Stijn De Roo: Inzet van lokfietsen in Gent

Raadslid(-leden):

Stijn De Roo - CD&V

Bevoegd: Mathias De Clercq

Omschrijving van de vraag

Toelichting:

Fietsdiefstallen zijn een echte plaag. Van januari tot november 2023 werden er in Gent 2.447 fietsdiefstallen aangegeven. Het werkelijke aantal ligt vermoedelijk nog veel hoger. Iedereen kent wel iemand wiens fiets gestolen werd, of is zelf al slachtoffer geweest. Door de steeds stijgende verkoop van - duurdere - elektrische fietsen wordt de financiële klap voor slachtoffers ook groter.

Een middel dat de politie kan inzetten tegen fietsdiefstallen is het concept van de lokfietsen. Lokfietsen werden eerder al gebruikt in Gent, maar de Stad botste op juridische bezwaren. De lokfiets valt immers in de categorie 'bijzondere opsporingsmethodes' (BOM) en mag dus enkel gebruikt worden in onderzoeken naar georganiseerde misdaad, met toestemming van het parket.

In de Kamer ligt momenteel een wetsvoorstel voor waarin een versoepeling van de BOM-wetgeving is opgenomen, met als gevolg de mogelijkheid tot het invoeren van lokfietsen voor "gewone" fietsdiefstallen. Na goedkeuring zal het college van procureurs-generaals een richtlijn uitwerken voor de politiekorpsen.

Vraag:

Graag had ik van de burgemeester een antwoord gekregen op volgende vragen:

1. Wordt er door de politie bijgehouden of een gestolen fiets al dan niet elektrisch is? Zo ja, hoeveel bedraagt het aandeel elektrische fietsen in het totaalcijfer voor gestolen fietsen? Zo nee, is het mogelijk om dit in de toekomst wel te doen?
2. Zijn er bij de Gentse politie al stappen gezet om het (opnieuw) inzetten van lokfietsen praktisch uit te rollen?
3. Hoe snel na het publiceren van de juridische richtlijn verwacht de Stad opnieuw lokfietsen te kunnen inzetten?

Antwoord

Fietsdiefstallen zijn een grote uitdaging in Gent. Dat zie je niet alleen aan de politiecijfers, maar ook aan de vele getuigenissen op sociale media. Het gaat daarbij niet alleen om gewone fietsen, ook om bakfietsen, koersfietsen, speedelecs, cargofietsen, onlangs zag ik zelfs een foto passeren van een aangepaste fiets voor iemand die minder mobiel is die was gestolen. Het gaat vaak om fietsen van duizenden euro's. Onze politie werkt daar hard op, collega's, het is een problematiek die ernstig wordt genomen. Naast de gelegenheidsdieven zijn er immers ook bendes die fietsen stelen op een georganiseerde manier. Maar we stellen samen vast dat het heel moeilijk is om daders te vatten.

Voor slachtoffers is dat zeer frustrerend: ze zijn vaak heel hard gehecht aan hun fiets, ze rijden ook steeds vaker met duurdere fietsen rond. Voor veel Gentenaars is het zelfs ook hun enige vervoersmiddel.

Als Stad hebben we een heel arsenaal aan preventieve maatregelen: * we geven tips over hoe een fiets best te stallen en te beveiligen;

* we voorzien degelijke fietsenstallingen, ook bij evenementen;

* we plaatsen in onze wijken afgesloten buurtfietsstallingen;

* bij onze Fietsambasade kan je gratis je fiets laten markeren, enzovoort.

Maar dat alleen is niet voldoende natuurlijk, een adequaat repressief luik is ook van belang. We hebben in het verleden al gebruik gemaakt van de lokfiets. Dat maakte het makkelijker om daders op heterdaad te betrappen. Helaas konden onze flikken dat middel niet meer inzetten omdat het viel onder de BOM-wetgeving.

Ik heb er toen sterk bij aangedrongen bij onze voormalige minister van justitie om die wetgeving te laten aanpassen zodat onze politie de lokfiets opnieuw zou kunnen inzetten – dit als krachtig wapen tegen fietsdieven.

Ik heb de minister verzocht om te overwegen om de inzet van preventiefiets met een lokalisatie-apparaat mogelijk te maken buiten de wettelijke regeling van de stelselmatige observatie van artikel 47sexies wetboek van strafvordering, dus buiten de BOM-procedure.

Deze wetswijziging is, op initiatief van minister van Justitie Van Tigchelt, nu recent in werking getreden, de lokfietsen zijn uit BOM wetgeving gehaald. Politie en parket kunnen nu voortaan, eenvoudig en onbepaald, lokfietsen met GPS-trackers inzetten in de strijd tegen fietsdiefstallen, zonder dat daarbij omslachtige procedures aan te pas komen. En inderdaad ik ben blij dat de zaken die vanuit Gent zijn aangereikt, vanuit de expertise van de Juridische Dienst en politie, ingang hebben gekregen.

Wat de vragen m.b.t. de hernieuwde inzet van de lokfiets betreft, meldt de korpsleiding mij het volgende.

De wetgeving is natuurlijk nog maar net gewijzigd en de politiediensten wachten nog op uitvoeringsrichtlijnen van het Parket-Generaal. Dit heeft voor gevolg dat de politie pas kan beginnen met de inzet van de lokfiets op het terrein eens de richtlijnen er zijn.

De voorlopige timing is om in februari, we zijn 22 januari, te kunnen starten met de testperiode. Deze testperiode omvat onder andere het uitwerken van een interne testperiode, ook het volgsysteem uittesten, de methodes van inzet bepalen die de politie

wil uittesten, het zich verschaffen van een aantal fietsen, bepalen van de plaatsen van inzet,...

Het systeem dat de politie gaat gebruiken is een beproefd systeem. Het systeem wordt onder andere al een tijdje in een grootstad in Nederland gebruikt, waar men ongeveer 80 fietsen heeft uitgerust met dit systeem. De politie heeft dit in het verleden reeds kunnen testen en was hier ook tevreden over en kiest er uitdrukkelijk voor om de test uit te voeren met hetzelfde systeem.

De politie zal dus het systeem de komende weken uitgebreid testen en bekijken hoe alles kan geïmplementeerd worden in de dagelijkse werking, ook wat betreft het aantal fietsen en ook natuurlijk daarentegen over de in te zetten personeelscapaciteit. Want u hebt dat gezien, dat was vrij spectaculair, ik denk dat VTM dit is komen filmen, als de minister hier was korpschef waarbij één van de medewerkers van de politie met een I-phone in de hand stond en direct kon meevolgen waar de dief nam en mee naar toe nam.

Dit als algemene stand van zaken van de lokfiets. Dan waren er nog een aantal specifieke vragen.

Collega Van Lysebettens, betreffende private trackingsystemen die door burgers worden geplaatst. De politie geeft mee dat, als een fiets gestolen wordt en er wordt aangifte gedaan, de politie de gps-gegevens actief of retroactief kan gebruiken om de locatie van de gestolen fiets te proberen achterhalen en zo eventueel ook bij een dief uit te komen. Maar zoals in het verleden reeds gezegd, dergelijke trackingsystemen leveren niet altijd de gewenste resultaten op onder andere naar nauwkeurigheid van traceerbaarheid.

Collega De Roo, wat uw vraag betreft of de politie bijhoudt of een gestolen fiets al dan niet elektrisch is, meldt de politie dat, tot op heden, het politieel registratiesysteem binnen ISLP nog niet toelaat om met een query deze gegevens uit het registratiesysteem te halen. Om hierop te kunnen antwoorden dienen alle pv's één voor één doorgenomen te worden. Het betreft een nationale tool waar de lokale politie geen zeggenschap over heeft.

Om te besluiten. Fietsdiefstallen blijven een ergerlijk fenomeen waar we ook als fietsstad bij uitstek vaak mee geconfronteerd worden. Daarom dat we in het kader van een antifietsdiefstallen beleid proberen het verschil te maken op een aantal vlakken.

Via preventie. Trouwens ook belangrijk nieuws vernam ik deze week in deze zin uit de Kamercommissie Mobiliteit, waar het initiatief van het nationaal fietsregister verder werd gefinaliseerd. Als de plenaire Kamer volgt, dan zou tegen de zomer de registratie van fietsen via MyBike reeds van start kunnen gaan. Fietsen worden concreet gemerkt met een QR-code en worden geregistreerd in een databank, die toegankelijk is voor politie en justitie.

Daarnaast blijft ook het gebruiken van bij voorkeur 2 goede sloten, ook steeds een aanrader, en zet het steeds vast aan een vast voorwerp.

Ben je toch slachtoffer, doe dan steeds aangifte. Dat kan makkelijk via e-loket van de politie. Zo krijgen we niet alleen nog beter zicht op fenomeen, maar kunnen we ook, als we die terugvinden, gestolen fietsen makkelijker terugbezorgen aan de eigenaars.

Naast preventie dus ook via repressie. De lokfiets is daar één onderdeel van. Goed dat we deze lokfiets nu ook opnieuw kunnen inzetten. We mogen dus nooit alle oplossingen verwachten van één middel zoals de lokfiets. Maar zoals ik reeds meerdere malen in deze commissie heb aangehaald, is het op repressief vlak een adequaat middel om fietsdieven op heterdaad te kunnen vatten.

Ik ben dan ook zeer tevreden dat we vanuit Gent tot de wetswijziging hebben bijgedragen. De komende weken en maanden zal de politie verder proefdraaien, en dan kunnen we ten gepaste tijde in deze commissie terug komen op de resultaten van de lokfiets.
